

Prognozē nozares sabrukumu - krīzes situācija Krievijas meža sektorā.

Analītiķi brīdina, ka līdz 2028. gadam 90 % Krievijas mežizstrādes tehnikas būs nolietota. Ņemot vērā Kremļa plānoto 50 % meža zemes nomas maksas paaugstinājumu, valdība neizrāda nekādas pazīmes, ka plāno glābt meža nozari.

Avoti: Zemeunvalsts.lv un Eiropas informācijas vietnes

Krievijas mežu kopējā platība ir milzīga – tie ir aptuveni 815 miljoni hektāru jeb 8,15 miljoni km², meži klāj 49,4% no visas Krievijas teritorijas un ir ap 20% no visas pasaules mežu platībām. Krievijai netrūkst mežu, bet tai katastrofāli pietrūkst mežizstrādes tehnikas. Ukrainas Ārējās izlūkošanas dienests ir oficiāli paziņojis, ka Krievijas meža nozares un kokrūpniecības krīze ir sistēmiska, jo komerciālā mežizstrāde ir sasniegusi zemāko līmeni kopš pilna mēroga iebrukuma Ukrainā. Tiek ziņots, ka 90 % no valstī importētās mežizstrādes tehnikas līdz 2028. gadam būs nolietota. Un tā vietā, lai atbalstītu nozari, Kremlis gatavojas nosūtīt tai ārkārtīgi krasi paaugstinātu rēķinu par meža platību nomu.

Krievijas kokmateriālu ražošana ir sasniegusi zemāko līmeni kopš Krievijas vadība pavēlēja sākt pilna mēroga iebrukumu Ukrainā. Pagājušajā gadā mežzstrāde samazinājās par 10 %, - līdz tikai 176 miljoniem kubikmetru, kas ir gandrīz trešdaļa mazāk nekā pirms desmit gadiem. Šādu informāciju sniedz *Ukrainas Ārējās izlūkošanas dienests* un šo secinājumu apstiprina arī laikraksts *Moscow Times*, kas ziņoja, ka 2024. gadā koksnes ieguve ir samazinājusies par 13 % salīdzinājumā ar pirmskara līmeni, zāģmateriālu ražošana ir samazinājusies par 11 % un finiera ražošana ir kritusies par 23 %. Eksperti uzskata, ka iemesls jau ir kļuvis strukturāls, nevis ciklisks.

Pirms kara Krievija veidoja aptuveni 22 % no visas pasaules skuju koku zāģmateriālu tirdzniecības apjoma. Rietumu uzņēmumi masveidā pameta tirgu, tika pārtraukts iekārtu eksports uz Krieviju. Starptautiskās meža sertifikācijas organizācijas FSC un PEFC atcēla Krievijas mežsaimniecības ilgtspējas sertifikātus. Eksporta

ieņēmumi samazinājās no 12,5 miljardiem ASV dolāru 2021. gadā līdz 9,8 miljardiem ASV dolāru.

Ķīna krieviem ir pēdējais nozīmīgais tirgus, bet tas zaudē pozīcijas.

Pērn *Fastmarkets* pārstāvis 2025. gada Starptautiskajā skujkoku konferencē ziņoja, ka 2025. gada pirmajā pusē Ķīnas tirgus apjoms bija samazinājās par 10 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, jo cenu līmenis tirgū joprojām bija zems. Un, lai gan tirgus situācija arī pašlaik ir slikta, tā nav lielākā problēma. Milzīga problēma ir iekārtas.

Saskaņā ar informācijas novērtējumu aptuveni 90 % importēto mežizstrādes mašīnu un mežizstrādes transportlīdzekļu, kas pašlaik darbojas Krievijā, līdz 2028. gadam vairs nebūs ekspluatējamās. Sankcijas ir bloķējušas piekļuvi Rietumu ražotājiem — *John Deere*, *Ponsse* un *Komatsu Forest*, - uzņēmumi, kas apkalpoja lielāko daļu Krievijas profesionālās mežizstrādes parka, no Krievijas ir prom. Vietējie mašīnbūvētāji nevar ne tehnoloģiski, ne fiziski aizpildīt šo plaisu. Iztrūkuma apjoms nākamajos divos līdz trīs gados tiek lēsts jau vairāku tūkstošu tehnikas vienību apmērā.

Tā vietā, lai atbalstītu meža nozari, Kremļis plāno paaugstināt meža zemes nomas maksu par 40 - 50 procentiem. Ukrainu izlūkošanas dienests brīdina, ka šāds solis “vēl vairāk samazinās meža nozares pievilcību investoriem un darba ņēmējiem”. Situāciju visu vēl vairāk pasliktina potenciālie ierobežojumi banku kontu izmantošanai Krievijā. Tas ir pasākums, kas ierobežos darbiniekus un kapitāla apriti nozarē, kas jau tāpat cieš no resursu trūkuma.

Uzstājoties Federācijas padomes komitejā, rūpniecības un tirdzniecības ministra vietnieks M.Jurins atzina, ka krievu meža nozare ir nonākusi “lejupslīdē”, norādot, ka sliktākajā gadījumā 2026. gadā ražošanas apjoms samazināsies par 20–30 %, un 2027. gadā varētu būt vēl lielāks kritums, “ja ģeopolitiskā situācija turpinās pasliktināties” ...